

TÜRKİYE DENİM GİYİM İHRACAT RAPORU

2018-2022 DÖNEMİ

İçindekiler

1.	Giriş	3
2.	Rapor Kapsamındaki Ürün Grupları	3
3.	Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatında Denim Giyim İhracatının Yeri	3
4.	Türkiye Denim Giyim İhracatında Ürün Grupları ve Ürünler.....	4
5.	Türkiye Denim Giyim İhracatında Ülkeler	5
6.	Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Denim Giyim İhracatı	5
7.	Türk Denim Giyim Ürünlerinde Birim Fiyatlar	6
8.	Dünyada Denim Giyim	7
9.	ABD Pazarında Denim Giyim	8
10.	Önemli Denim Pazarlarında Tarifeler	10

1. Giriş

Dünya Gümrük Örgütü (WCO) üyesi olan ülkelerde tarife sistemleri 6'lı bazda ortaklaşmakta fakat sonraki haneler ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir. Türkiye'nin uzun yıllardır dünyanın önemli denim giyim ve kumaş üreticisi ülkelerinden biri olmasından dolayı denim giyim ürünleri Türk Gümrük Tarife İstatistik Sistemi kapsamında 12'li bazda ayrıştırılmış ve denim istatistiklerinin ayrı tutulabilmesi imkânı yaratılmıştır. Bununla birlikte çoğu ülkedeki tarife sisteminde denim kumaştan üretilen ürünlere yönelik bir ayrıştırma bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu rapor ağırlıklı olarak Türkiye'nin denim giyim ihracat rakamlarına odaklanmakta, bunun dışında erişilebilen uluslararası verilerle desteklenerek hazırlanmaktadır.

2. Rapor Kapsamındaki Ürün Grupları

Türkiye Denim Giyim İhracat Raporu aşağıda belirtilen gümrük tarife istatistik pozisyonlarını kapsamaktadır:

Tarife	Ürün Tanımı
6203.42.31.00.00	Denim dokuma erkek pantolonlar
6204.32.90.00.12	Denim dokuma kadın ceketler
6204.42.00.00.12	Denim dokuma kadın elbiseler
6204.52.00.00.12	Denim dokuma kadın etekler
6204.62.31.00.00	Denim dokuma kadın pantolonlar
6205.20.00.00.12	Erkek denim dokuma gömlekler
6206.30.00.00.12	Kadın denim dokuma gömlekler

3. Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatında Denim Giyim İhracatının Yeri

Türkiye 2022 yılında 21,2 milyar \$ değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirirken bunun 1,8 milyar \$ ile %8,5'lik kısmını denim giyim ürünleri oluşturmaktadır. Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı 2022 yılında bir önceki yıla kıyasla %4,8 büyüme yakalarken, denim giyim ihracatında ise %-3,0 oranında bir düşüş kaydedilmiştir.

Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatında Denim Giyim İhracatının Yeri				
Birim: Milyon \$				
	2020	2021	2022	2021/2022 % Değişim
Denim Giyim	1.427	1.848	1.793	-3,0%
Hazır Giyim ve Konfeksiyon	17.118	20.241	21.205	4,8%
Denim Giyim İhracatının Toplam Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatındaki Payı %	8,3%	9,1%	8,5%	

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

4. Türkiye Denim Giyim İhracatında Ürün Grupları ve Ürünler

Türkiye'nin denim giyim ihracatındaki ürünleri detaylı incelediğimizde en çok ihraç edilen ürünün 6204.62.31.00.00 GTİP'li kadınlar ve kız çocuklar için denim pantolon ve şortlar olduğu görülmektedir. Söz konusu üründe 2022 yılında %5,0 düşüşle 1 milyar \$'ın üzerinde ihracat gerçekleştirilirken, bu ürün grubu aynı zamanda toplam denim giyim ihracatının %57,1'i ile en büyük kısmını oluşturmaktadır. Bu ürünü bir önceki yıla kıyasla %2,7 düşüşle 653,2 milyon \$ değerinde ihracatla 6203.42.31.00.00 GTİP'li erkekler ve erkek çocuklar için denim pantolon ve şortlar takip etmekte olup, bu ürün grubu toplam denim giyim ihracatının %36,4'ünü oluşturmaktadır. Böylece toplam denim pantolon ihracatı, toplam denim giyim ihracatının %93,5'ini teşkil etmekte, denim ceket, denim etek, denim bluz ve gömlek ihracatlarının toplamı ancak kalan %6,5'i oluşturmaktadır.

Türkiye Denim Giyim İhracatı - Ürünler									
Birim: Milyon \$									
GTİP	Ürün Tanımı	2018	2019	2020	2021	2022	2021-2022 % Değişim	2018-2022 % Değişim	2022 %Pay
620462310000	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN DİĞER PANTOLON VE KISA PANTOLONLAR; DENİMDEN (ÖRÜLMEMİŞ VEYA KROŞE OLMAYAN)	917,9	914,6	828,7	1.077,2	1.023,6	-5,0%	11,5%	57,1%
620342310000	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN DENİMDEN PANTOLONLAR VE KISA PANTOLONLAR	604,6	589,1	502,0	671,0	653,2	-2,7%	8,0%	36,4%
620432900012	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN CEKET/BLAZER; DENİMDEN	45,7	41,1	38,2	43,2	50,2	16,2%	9,8%	2,8%
620452000012	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN ETEK; DENİMDEN (ÖRÜLMEMİŞ VEYA KROŞE OLMAYAN)	48,8	40,3	22,4	22,4	23,6	5,5%	-51,6%	1,3%
620442000012	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN ELBİSE; DENİMDEN	29,3	32,1	23,1	22,4	23,5	5,0%	-19,8%	1,3%
620520000012	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN PAMUKTAN GÖMLEK; DENİM	9,0	8,9	8,4	8,0	13,8	73,2%	53,4%	0,8%
620630000012	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN BLUZ; DENİMDEN (ÖRÜLMEMİŞ VEYA KROŞE OLMAYAN)	6,3	4,6	4,0	3,5	4,7	33,3%	-25,9%	0,3%
GENEL TOPLAM		1.661,7	1.630,6	1.426,7	1.847,7	1.792,6	-3,0%	7,9%	100,0%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

5. Türkiye Denim Giyim İhracatında Ülkeler

Türkiye'nin denim giyim ihracatındaki en büyük pazarı Almanya'ya 2022 yılında bir önceki yıla kıyasla %11,9 artışla 341 milyon \$ değerinde ihracat gerçekleştirilirken, ikinci sıradaki İspanya'ya %-16,3 artışla düşüşle 324 milyon \$ değerinde, üçüncü sıradaki Hollanda'ya ise %-1,1 düşüşle 249 milyon \$ değerinde denim giyim ürünü ihraç edilmiştir. En çok ihracat yapılan ilk 10 ülke içerisinde en önemli ihracat düşüşü %-48,6 ile İngiltere'de görülürken, en önemli ihracat artışı ise %121,7 ile aynı zamanda dünyanın en büyük denim pazarı konumundaki ABD pazarına yapılan ihracatlarda kaydedilmiştir.

Türkiye'nin Denim Giyim İhracatı - Ülkeler								
Birim: Milyon \$								
Ülkeler	2018	2019	2020	2021	2022	2021-2022 %Değişim	2018-2022 %Değişim	2022 %Pay
ALMANYA	298	284	247	305	341	11,9%	14,5%	19,0%
İSPANYA	289	247	236	387	324	-16,3%	12,2%	18,1%
HOLLANDA	167	214	216	252	249	-1,1%	49,0%	13,9%
İNGİLTERE	250	206	162	181	129	-28,8%	-48,6%	7,2%
A.B.D.	54	61	55	110	121	10,0%	121,7%	6,7%
DANİMARKA	124	118	96	109	120	10,6%	-2,8%	6,7%
FRANSA	65	68	61	81	80	-1,1%	24,8%	4,5%
İTALYA	60	64	48	48	57	18,6%	-5,2%	3,2%
İSVEÇ	36	32	37	39	37	-5,4%	3,5%	2,1%
POLONYA	18	18	16	19	23	26,1%	30,4%	1,3%
İlk 10 Ülke Toplamı	1.361	1.312	1.173	1.530	1.481	-3,2%	8,9%	82,6%
TOPLAM DENİM GİYİM İHR.	1.662	1.631	1.427	1.848	1.793	-3,0%	7,9%	100,0%
İlk 10 Ülke Pay%	81,9%	80,5%	82,2%	82,8%	82,6%			

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

6. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Denim Giyim İhracatı

Türkiye'nin denim giyim ihracatında en büyük ve önemli pazar Avrupa Birliği'dir. 2022 yılında Türkiye'nin toplam denim giyim ihracatının %72,5'u AB ülkelerine yapılmıştır. AB'ye ihracat 2022 yılında bir önceki yıla kıyasla %3 oranında gerilemiş ve 1,3 milyar dolar seviyesinde gerçekleştirilmiştir. Türkiye'nin denim ihracatında öne çıkan AB ülkeleri sırasıyla Almanya, İspanya, Hollanda, Danimarka ve Fransa'dır. En çok denim ihracatı gerçekleştirilen ilk 15 AB ülkesini incelediğimizde 2022 yılında sekiz ülkeye ihracatın düştüğü yedisine ise ihracatın artış kaydettiği görülmektedir. Bu dönemde ihracatımızın en çok artış gösterdiği ülke %34,9 artış kaydedilen Belçika olduğu görülürken, en çok düşüşün kaydedildiği ülke ise %47,2 ile Çekya olmuştur.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Denim Giyim İhracatı - Ülkeler

Birim: Milyon \$

Ülkeler	2018	2019	2020	2021	2022	2021-2022 %Değişim	2018-2022 %Değişim	2022 AB Denim İhr. %Pay
ALMANYA	299	285	247	306	343	12,1%	14,8%	26,4%
İSPANYA	291	249	237	392	327	-16,5%	12,5%	25,2%
HOLLANDA	167	214	217	253	250	-1,1%	49,5%	19,3%
DANİMARKA	124	119	97	110	121	10,4%	-2,3%	9,3%
FRANSA	65	68	62	82	81	-1,0%	25,9%	6,3%
İTALYA	61	65	49	49	58	17,5%	-4,6%	4,5%
İSVEÇ	36	32	37	39	37	-5,7%	4,1%	2,9%
POLONYA	18	18	16	19	24	26,1%	30,5%	1,8%
BELÇİKA	15	12	11	11	15	34,9%	3,9%	1,2%
ROMANYA	8	10	9	12	12	2,2%	52,0%	0,9%
BULGARİSTAN	18	15	13	15	9	-37,7%	-50,5%	0,7%
ÇEKYA	19	15	12	10	5	-47,2%	-71,6%	0,4%
YUNANİSTAN	5	4	4	5	5	3,0%	5,6%	0,4%
İRLANDA	5	4	3	4	4	-5,6%	-22,8%	0,3%
HIRVATİSTAN	4	3	2	2	2	-5,9%	-43,9%	0,2%
İlk 15 Ülke Toplamı	1.133	1.113	1.016	1.308	1.293	-1,1%	14,2%	
AB'YE TOPLAM DENİM İHR.	1.141	1.122	1.025	1.316	1.299	-1,3%	13,9%	
TOPLAM DENİM GİYİM İHR.	1.662	1.631	1.427	1.848	1.793	-3,0%	7,9%	
Toplam Denim İhracatında AB'ye İhracatın Payı	68,7%	68,8%	71,9%	71,2%	72,5%			

Kaynak: Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi

7. Türk Denim Giyim Ürünlerinde Birim Fiyatlar

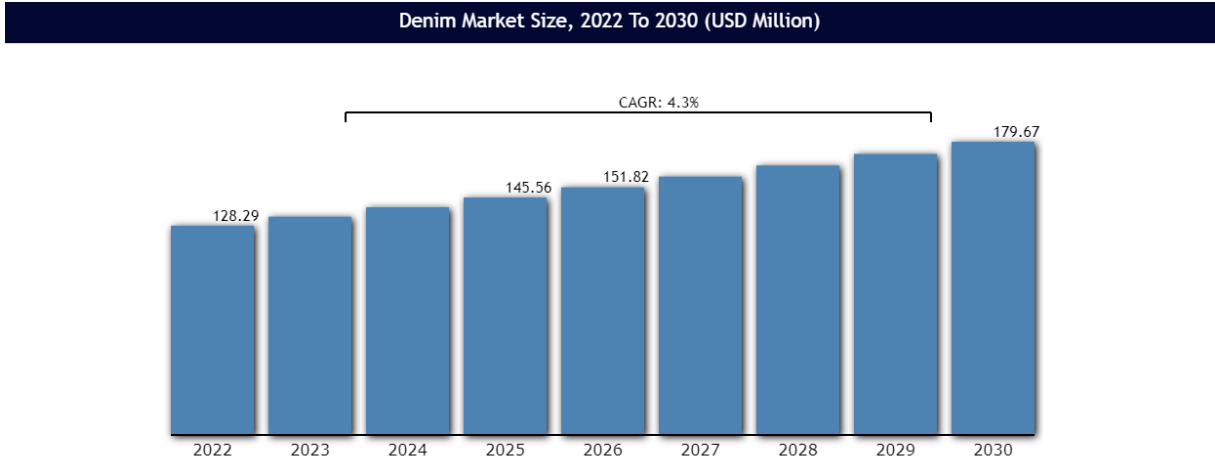
Türkiye'nin 2022 yıl sonu itibariyle hazır giyim ve konfeksiyon sektöründeki ihracat birim fiyatı 14,1 \$/Kg olarak kaydedilirken, denim giyimde bu rakam 21,1 \$/Kg'a yükselmektedir. Son beş yıllık süreçte denim giyimde en yüksek ihracat birim fiyatı 2018 yılında 24,4 \$/Kg olarak kaydedilmiş, aradan geçen beş yıllık süreçte ihracat birim fiyatı %13,6 oranında azalmıştır.

Türkiye İhracat Birim Fiyatları						
Birim: \$/Kg						
	2018	2019	2020	2021	2022	2018-2022 %Değişim
Denim Giyim	24,4	21,9	21,4	20,7	21,1	-13,6%
Hazır Giyim ve Konf.	14,4	13,2	13,1	13,2	14,1	-2,2%

Kaynak: E-Birlik Rakamları

8. Dünyada Denim Giyim

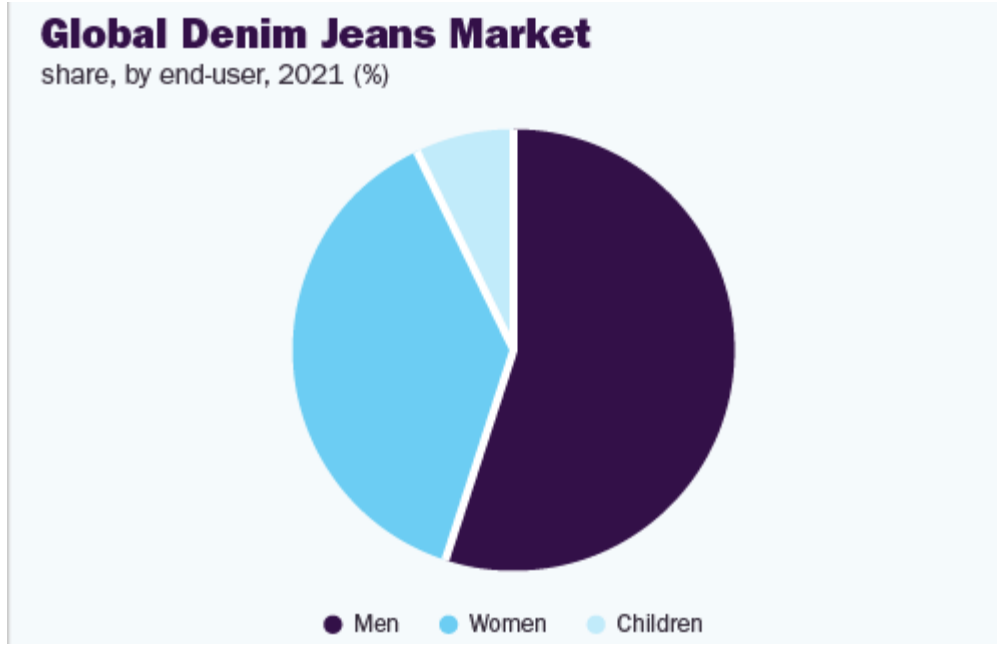
Vantage Market Research¹ araştırmasına göre küresel denim jeans pazarı 2022 yılı sonu itibariyle 128,3 milyar \$ pazar büyüklüğüne sahipken, 2023-2030 yılları arasında pazarın yılda ortalama %4,3 oranında büyüyerek 2030 sonu itibariyle 179,7 milyar \$ büyüklüğüne ulaşması tahmin edilmektedir:

Çeşitli raporlara göre dünya denim giyim pazarında Avrupa Birliği %40 ile en büyük pazar payına sahipken, ülke bazında dünyanın en büyük denim pazarı ise ABD olarak tespit edilmektedir. Denim jeans'te 2022 yılı küresel pazar büyüklüğü ise 3.145 milyon adet² olarak tahmin edilirken bu rakamın 2026 sonunda 3.460 milyona kadar çıkacağı öngörülmektedir. Ürün bazında ise erkek denim jeans ürünleri pazardaki en büyük paya sahip durumda:

¹ <https://www.vantagemarketresearch.com/industry-report/denim-market-1561>

² <https://www.statista.com/statistics/1368005/global-units-of-denim-jeans-market/>

Dünyada denim giyim üretiminin %50'den fazlası Asya kıtasında gerçekleştirilmekte olup, Çin, Hindistan, Türkiye, Pakistan ve Bangladeş en büyük üretici ülkeler konumundadır. Bu ülkeler arasında Çin geleneksel olarak temel denim üretimini büyük hacimlerle yapmasıyla tanınırken, Türkiye premium ürünleriyle, Hindistan mid segment ve premium segment arasındaki ürün gamıyla, Bangladeş ve Pakistan ise uygun fiyatlı ürünleriyle küresel pazarda konumlanmaktadır³.

9. ABD Pazarında Denim Giyim

Dünyanın en büyük denim pazarı konumundaki ABD'deki denim jeans pazarı büyüklüğünün 2022 yılında 560 milyon adet seviyesinde olduğu tahmin edilmekte iken bu rakamın 2026 yıl sonu itibariyle 611 milyon adete yükselmesi öngörülmüyor.⁴ Denim tüketiminin yoğun olması nedeniyle tıpkı Türkiye'de olduğu gibi ABD'de de denim giyim ürünleri ABD tarife istatistik sistemi kapsamında ayrıca tanımlanmakta olup, aşağıda ABD'deki denim GTİP'leri yer almaktadır:

Tarife	Ürün Tanımı
6201.30.5031	Erkek Denim Anoraklar, Rüzgarlıklar (Performans Dış Giyim)
6201.30.5041	Erkek Çocuk Denim Anoraklar, Rüzgarlıklar (Performans Dış Giyim)
6201.30.8031	Erkek Denim Anoraklar, Rüzgarlıklar vb. - (Performans Dış Giyim Harici)
6201.30.8041	Erkek Çocuk Denim Anoraklar, Rüzgarlıklar vb. - (Performans Dış Giyim Harici)
6203.32.2030	Erkekler ve erkek çocuklar için denim ceketler
6203.42.0711	Erkek denim pantolonlar (performans giyim)
6203.42.0731	Erkek çocuk denim pantolonlar (takım parçası olarak) (performans giyim)
6203.42.0736	Erkek çocuk denim pantolonlar (performans giyim)

³ <https://apparelresources.com/business-news/sourcing/global-denim-fabric-manufacturing-concentrated-in-asia-2/>

⁴ <https://us.fashionnetwork.com/news/Us-to-retain-top-position-in-denim-jeans-market-but-growth-to-slow,1429935.html>

6203.42.4511	Erkek denim pantolonlar (performans giyim harici)
6203.42.4531	Erkek çocuk denim pantolonlar (takım parçası olarak) (performans giyim harici)
6203.42.4536	Erkek çocuk denim pantolonlar (performans giyim harici)
6204.52.2030	Kadın denim etekler
6204.52.2040	Kız çocuk denim etekler
6204.62.1511	Kadın denim pantolonlar (performans giyim)
6204.62.1536	Kız çocuk denim pantolonlar (takım parçası olarak) (performans giyim)
6204.62.1541	Kız çocuk denim pantolonlar (performans giyim)
6204.62.8011	Kadın denim pantolonlar (performans giyim harici)
6204.62.8036	Kız çocuk denim pantolonlar (takım parçası olarak) (performans giyim harici)
6204.62.8041	Kız çocuk denim pantolonlar (performans giyim harici)

ABD'nin 10'li tarife istatistik pozisyonu bazındaki verilerine göre 2022 yılında toplamda 4,2 milyar \$ değerinde denim giyim ithal edilirken, en çok denim giyim ithalatı yapılan ülke Bangladeş'tir. 2022 yılında Bangladeş'ten 975 milyon \$ değerinden denim giyim ürünü ithal edilirken, Bangladeş'in toplam denim giyim ithalatındaki payı %23'tür. Türkiye ise ABD'nin en çok denim giyim ithalatı yaptığı ülkeler arasında onuncu sırada yer almaktadır. OTEXA verilerine göre 2022 yılında Türkiye'den bir önceki yıla kıyasla %16 artışla 78 milyon \$ değerinde ithalat yapılırken, Türkiye'nin ABD Denim Giyim ithalatındaki payı %1,8 olarak hesaplanmaktadır:

ABD Denim Giyim İthalat Rakamları				
Birim: Milyon \$				
Ülkeler	2021	2022	2021-2022 %Değişim	2022 % Pay
Bangladeş	771	975	26,5%	23,0%
Meksika	651	752	15,6%	17,8%
Pakistan	386	500	29,3%	11,8%
Vietnam	401	440	9,8%	10,4%
Çin	377	371	-1,6%	8,8%
Mısır	172	222	28,7%	5,2%
Kamboçya	166	220	32,4%	5,2%
Nikaragua	127	145	13,4%	3,4%
Sri Lanka	72	84	17,3%	2,0%
Türkiye	67	78	16,0%	1,8%
ABD Toplam Denim Giyim İthalatı	3.619	4.235	17,0%	
<i>Kaynak: OTEXA</i>				

ABD denim giyim ithalatına alt ürün grupları bazında baktığımızda ise en çok ithal edilen ürünlerin denim pantolonlar olduğu görülmektedir. %45,1 payla 6203.42.45.11 tarifeli erkek denim pantolonlar ilk sırada yer alırken, 6204.62.80.11 tarifeli kadın denim pantolonlar %40,9 payla ikinci sırada, erkek ve kız çocuk denim pantolonlar ise sırasıyla %,8 ve %,5 payla bu iki alt ürün grubunu takip etmektedir:

ABD Denim Giyim İthalatında Ürünler					
Birim: Milyon \$					
GTİP	Ürün Tanımı	2021	2022	2021-2022 %Değişim	2022 % Pay
6203424511	Erkek denim pantolonlar (performans giyim harici)	1.627	1.908	17,3%	45,1%
6204628011	Kadın denim pantolonlar (performans giyim harici)	1.530	1.733	13,2%	40,9%
6203424536	Erkek çocuk denim pantolonlar (performans giyim harici)	232	244	5,1%	5,8%
6204628041	Kız çocuk denim pantolonlar (performans giyim harici)	161	192	19,1%	4,5%
6201308031	Erkek Denim Anoraklar, Rüzgarlıklar vb. - (Performans Dış Giyim Harici)	0	58	-	1,4%
6204621511	Kadın denim pantolonlar (performans giyim)	35	41	17,5%	1,0%
6204522030	Kadın denim etekler	17	26	48,1%	0,6%
6204522040	Kız çocuk denim etekler	6	8	24,7%	0,2%
6201308041	Erkek Çocuk Denim Anoraklar, Rüzgarlıklar vb. - (Performans Dış Giyim Harici)	0	8	-	0,2%
6204621541	Kız çocuk denim pantolonlar (performans giyim)	1	7	1299,6%	0,2%
Toplam Denim Giyim İthalatı		3.619	4.235	17,0%	100,0%

Kaynak: OTEXA

10. Önemli Denim Pazarlarında Tarifeler

Hedef Pazarlarda Gümrük Tarifeleri (Türk Ürünleri İçin)			
	620342	620462	620520
ABD	16,6%	16,6%	19,7%
Almanya*	0,0%	0,0%	0,0%
Japonya	10,0%	10,0%	7,4%
İngiltere**	0,0%	0,0%	0,0%
*: ATR Belgesi ile yapılacak ihracatlarda			
**: Menşe Beyan Belgesi ile STA kapsamında yapılacak ihracatlarda			

İTKİB Genel Sekreterliği

İHKİB Ar-Ge Şubesi